

Nr 89.

Av herr **Wachtmeister**, om mildring i fordringarna å formell säkerhet för lån m. m. från de statliga fonderna till jordbrukets befrämjande.

Utomlands förekommer mångenstädes, att banker och andra penninginstitutioner av offentlig karaktär äga bevilja lån på enbart den lånesökandes goda namn, naturligtvis under förutsättning, att kreditvärdighet föreligger. Våra banker äga icke denna rätt. Här fordras realsäkerhet eller borgen.

På grund av dessa bankernas fordringar har borgensväsendet utvecklats i rent otrolig grad. I många fall är det staten, som genom sin inspektion tvingar bankerna till dessa fordringar å borgen även i de fall, då dessa möjligen själva icke skulle ansett dylik krävas. En lindring av dessa fordringar skulle tvivelsutan utan risk för säkerhetens äventyrande vara möjlig.

Särskilt på landsbygden har emellertid borgensväsendet nått en rent oroyäckande utbredning, något som speciellt under kristider som nuvarande kommer till synes. En tjänst kräver återtjänst. Går den ene i borgen för sin granne, kräver denne givetvis vid tillfälle motsvarande återtjänst. Ofta kan man spåra en hel kedja av dylika förbindelser, och obestånd på ett håll drager i regeln med sig en hel rad personer, som kanske ofta ej ens känna eller ha det minsta att göra med ursprunget till katastrofen.

Särskilt måste statens mer eller mindre direkta andel i detta beklagliga tillstånd klandras. Så t. ex. må anföras, hurusom ifråga om lån och anslag från statens avdikningslånefond fordras borgensförbindelser, innan någon del av anslaget utbetalas. Icke ens statsobligationer anses av lantbruksstyrelsen kunna godtagas som säkerhet.

En dylik borgensförbindelse beträffande ett avdikningslån är givetvis i regeln fullkomligt ofarlig, men kräver i gengäld kanske farliga återtjänster. Man tycker, att om vederbörande själv presterar erforderlig säkerhet, den må ligga i taxeringsvärden eller värdepapper, något behov av borgensförbindelser ej borde behöva föreligga. I stället för att bedöma alla över en kam, torde införskaffande av soliditetsupplysningar kunna göra avsevärd nytta vid säkerhetens bedömande. Detta blott såsom ett exempel.

Med anledning härav får jag hemställa,

att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t an-
hålla om åtgärder till mildring av för stränga krav
på *formell* säkerhet vid utbekommande av lån m. m.
från statliga fonderna till jordbrukets främjande.

Stockholm den 22 januari 1931.

Axel Wachtmeister.

Nr 90.

Av herrar **Hedlund** i Häste och **Sköld**, om *personlig arvodesför-
höjning åt två laboratorer vid veterinärhögskolan.*

(Lika lydande med motion i Första kammaren nr 60.)

Stockholm den 20 januari 1931.

P. S. Hedlund
i Häste.

Per Edvin Sköld.